

Welkom en opening VGVZ symposium Met de voeten in de modder Geestelijk verzorger en Ethiekondersteuning

Beste mensen,

Mijn naam is Freda Dröes. Ik ben bestuurslid van de VGVZ en vandaaruit voorzitter van de symposiumcommissie en uw dagvoorzitter.

Ik heet U allemaal hartelijk welkom. In het bijzonder de mensen die betrokken zijn bij het opzetten van geestelijke verzorging bij de politie en de geestelijk verzorgers van defensie. Voor onze beroepsvereniging, die stamt uit de zorg, nieuwe werkvelden.

De titel van het symposium is "Met je voeten in de modder. Geestelijk verzorger en ethiekondersteuning"

"Met je voeten in de modder". Dat klinkt niet erg gemakkelijk, nogal vies, maar wel basic. En dat is precies de bedoeling. In ethiek gaat het niet om iets moois, iets verhevens maar om samen met ander zorgverleners te gaan staan in de modderige praktijk van het leven. En daar tragische keuzen die gemaakt moeten worden te ondersteunen met morele reflectie.

"Geestelijk verzorger en ethiekondersteuning". In de *Beroepsstandaard geestelijk verzorger van de VGVZ 2015* komt het woord ethiek op elke bladzijde voor en vaak meerdere malen.

Wij, geestelijk verzorgers, komen in beeld bij ethische vragen, zijn deskundig in het omgaan met ethische afwegingen, adviseren op het gebied van ethiek (p.7). We zijn allemaal in staat te reflecteren op ethische thema's die zich binnen het persoonlijk leven en in organisaties voordoen. (p.8) We hebben ook allemaal een brede kennis van ethiek. (p. 8)

Naast dertien andere competenties hebben wij voor dit ethische als geestelijk verzorgers de ethische competentie nodig (p.14). Dat betekent: opgeleid en getraind zijn in morele counseling en in begeleiding van moreel beraad en het ook doen. Tenslotte kan ons werk de vorm krijgen van de rol van opleider in ethische vragen en adviseur in ethische aspecten. (p.12)

Het is nog al wat. De beroepsgroep vraagt veel van zichzelf en zet hoog in op ethiek, maar ethiekondersteuning is maar een deel van ons werk.

Het veld waarop geestelijke verzorging inzet is dat van zingeving en levensbeschouwing (p.10) met zijn vier dimensies: de existentiële, de spirituele, de ethische en de esthetische dimensie. Dus de ethiek is in mijn

woorden een vierde deel van ons vak. Een vierde van je tijd en aandacht als geestelijk verzorger zou in ethiek moeten zitten.

In onze beroepsgroep zit een ongelijktijdigheid. Er zijn er met veel ervaring in ethiekondersteuning, morele counseling en moreel beraad en die meer aan het begin staan. Laten de gevorderden en beginners elkaar stimuleren in de verschillende workshops.

Nu nog het woord ethiekondersteuning in de ondertitel van het symposium: geestelijk verzorger en ethiekondersteuning. Het woord ethiekondersteuning komt in onze Beroepsstandaard niet voor. Het is ook een nieuw woord en houdt een programma in. Het woord stamt van de VU, van de afdeling Metamedica van Guy van Widdershoven en Laura Hartman en wordt uitgedragen in het daaruit voortgekomen NEON (Netwerk Ethiek Ondersteuning Nederland) en in het *Handboek Ethiekondersteuning* van Laura Hartman e.a. Het programma houdt in: Iedereen doet aan ethiek en iedereen kan ondersteuner zijn. Ethiekondersteuning kan door elke professional in de organisatie gedaan worden. Van fysiotherapeut tot activiteitenbegeleider tot verpleegkundig, tot geestelijk verzorger. Natuurlijk je moet er een zeker talent voor hebben en ervoor opgeleid en getraind worden door ethici die filosofen zijn. De filosofen zijn de ethiekspecialisten. De geestelijk verzorger is in hun ogen één te midden van de vele beroepen die in ethiekondersteuning een bijdrage leveren. Niets meer. Dan doet zich de vraag voor: blijven wij dan wel geestelijk verzorgers in ethiekondersteuning, in moreel beraad? De nadruk die ligt op ethiek in onze beroepsstandaard doet vermoeden dat wij als geestelijk verzorgers toch een eigen bijdrage, insteek hebben in ethiekondersteuning. Daar gaan we vandaag woorden aan geven in de interactieve peilingen, in de lezingen en in de workshops.

Freda Dröes